

Aleksander Sergejevič Puškin.

(Spisal Viktor Bučar.)

Kakor vsaka književnost, tako ima tudi ruska svoje dōbe gledé na narodno in državno življenje. S Puškinom se začenja najnovejša dōba ruske književnosti, ali tako imenovana dōba romantike. Nova romantika na Nemškem, Angleškem in Francoskem je dovolj znana. Slovenela je na stari in novi zgodovini zapadnih narodov in odgovarjala splošnemu duhu časa po francoski prekuciji, katera se je — kakor je znano — lotila veliko vprašanj kulture in politike, a le malo jih rešila. Nezadovoljen s sedanostjo, utrujen z neuspešno filozofijo, se je povrnil vsak misleči človek rad nazaj k spominom srednjega veka, v katerem še ni bilo razbrzdanega modrovanja. Misliti na narodne povesti, pesmi, legende, vraže in bajke, viteze in plemenite gospe, in s temi starodavnimi spomini lajšati si tako grenko sedanost, to je bilo na zapadu isto, kakor misliti na srečna otroška leta. Na zapadu ni torej romantika podajala nič novega.

Na Ruskem pak je bilo drugače. V ruskem društvu in življenju ni bilo pogojev, ni bilo vzorov za pravo romantiko. Staro rusko življenje je bilo neznano, zakrito s temno meglo. Zato se je romantika na Ruskem pokazala kot nov nauk o umetnosti, kot nova estetika, katera je précej začetkoma zmêdla in razburila duhove.

Romantika na Ruskem ima to zaslugo, da je po vzgledu ptujih narodnih književnostij vzbudila pesnike za obdelavanje narodne ruske tvarine, katere se dotlej ni bil nihče dotaknil; tako

se je ustvarila narodna ruska književnost. Prvi na tej novi poti je bil genijalni Puškin.

Aleksander Sergejevič Puškin se je rodil dné 26. vel. travna l. 1799. v Moskvi. Njegova mati je bila rojena Hannibal, izmed potomcev črnca Ibrahima (Abraham), kateri je bil kot sin abisinskega kneza v Carigradu ugrabljen in z drugimi otroki vred od ruskega poslanca poslan Petru Velikemu. Ta mu je pri krstu dal ime Hannibal. Hči mlajšega izmed treh Ibrahimovih

sinov, Nadežda Osipovna, se je omožila s Sergejem Lvovičem Puškinom, gardskim častnikom, kateri se je upokojen preselil iz Petrograda v Moskvo. Tukaj se je porodil naš pesnik. Afričanska kri njegovih prednikov je delovala tudi na njegovo vročo naravo, in po tem se morajo marsikatera njegova početja presojati, kakor naposled njegova žalostna smrt. Njegov oče je bil potomec stare plemenite rodbine. Romantična zgodovina njegovega rodú, okolica njegovega doma je močno vplivala na njegovo srce. Puškina so po tedanji navadi

A. S. Puškin.

aristokratskih rodbin odgojili ptuji ljudje francosko, stariši pa so ga popolnoma zanemarili. No, sreča je hotela, da mu je bila prva varihinja kmetica Arina Rodionovna; uprav ta ženska je rešila našega pesnika. Ta dobra, prosta duša mu je ob dolgih večerih pripovedovala najlepše ruske národne povesti, prepevala mu národne pesmi in ga tako seznanila z ruskim národnim blagom, z ruskim jezikom in vzbudila v njem za vselej zanimanje za domačo književnost.